

लिफ्टमध्ये अडकल्यास घाबरू नका

- ❖ **परवाना आवश्यक** :- कोणत्याही इमारतीत लिफ्ट लावण्यासाठी कायद्याने परवाना बंधनकारक करण्यात आला आहे. याला उद्वाहन चालविण्याचा परवाना म्हटले जाते. लिफ्टमध्ये ठळकपणे दिसेल अशा ठिकाणी तो लावणे गरजेचे आहे.
- ❖ **क्रमांकही बंधनकारक** :- लिफ्टमध्ये संबंधित व्यक्तीचा आपत्कालीन क्रमांक ठळक अक्षरात नमूद करणे बंधनकारक आहे. एखाद्या इमारतीत गार्ड तैनात असतील तर सर्व गार्डसचे क्रमांक लिफ्टमध्ये नमूद असावे, जेणेकरून लिफ्ट बंद पडल्यास तत्काळ मदत मिळविता येईल.
- ❖ **अलार्म वाजवा** :- मोबाईलचा फ्लॅश टॉर्च लावल्यानंतर सर्वात पहिले लिफ्टमध्ये असलेले अलार्मचे बटण दाबावे. या बटणावर एकतर अलार्म असे स्पष्टपणे नमूद असते किंवा अनेकदा इमरजन्सी असे लिहिलेले असते. काही लिफ्टच्या अलार्म बटणवर फोनचे चिन्हही काढलेले असते. हे बटण दाबल्याने लोकांना तुम्ही अडकल्याचे तत्काळ कळेल.
- ❖ **घाबरू नकाच!** :- हल्ली दोन्ही दारे पूर्णपणे बंद होणाऱ्या लिफ्टची संख्या वाढली आहे. अशा लिफ्ट बंद पडल्यास आत पूर्णपणे अंधार होतो. त्यामुळे कोणत्याही परिस्थितीत न घाबरणे हाच महत्वाचा उपाय आहे. न घाबरता मोबाईलला 'फ्लॅश टॉर्च' लावावा. दिर्घ श्वसन करण्याचा प्रयत्न करावा.
- ❖ **बॅटरी बॅकअप अनिवार्य** :- कोणत्याही इमारतीत लिफ्ट लावल्यानंतर त्याला बॅटरी बॅकअप अनिवार्य आहे. व्यावसायिक इमारतीमध्ये, मॉलमध्ये किंवा अन्य सार्वजनिक ठिकाणी अशा बॅटरी बॅकअप नसलेल्या लिफ्ट नसतील तर त्याची राज्यांच्या रीतसर औद्योगिक मंत्रालयाकडे तक्रार करता येते.
- ❖ **फोन लावा** :- अलार्म बटण दाबल्यानंतर लिफ्टमध्ये असलेल्या आपत्कालीन क्रमांकापैकी कोणत्याही एका क्रमांकावर फोन लावून तत्काळ मदत मागा. त्यामुळे लिफ्टच्या बाहेर असलेले लोक इमरजन्सी चावीच्या मदतीने तुम्हाला बाहेर काढण्यासाठी प्रयत्न करतील.

❖ **नियमित प्रशिक्षण गरजेचे** :- अग्निशमनाप्रमाणे लिफ्टमध्ये अडकणेदेखील गंभीर विषय आहे. त्यामुळे लिफ्टमध्ये अडकलेल्या व्यक्तीला बाहेर काढण्यासाठी नियमित प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणे गरजेचे आहे. संबंधीत लिफ्ट कंपन्याकडून हे प्रशिक्षण शिबिर राबविण्याचे बंधन आहे. परंतू त्याची गंभीरतेने अंमलबजावणी होत नाही. यासाठी प्रत्येकाने आग्रही राहणे गरजेचे आहे.

❖ **प्राणवायूचा पुरवठा** :- लिफ्ट बंद झाल्यानंतर सर्वात महत्वाचा प्रश्न निर्माण होतो तो प्राणवायू (ऑक्सीजन) कुठून मिळणार याचा? दार बंद होणाऱ्या लिफ्टमध्ये वरच्या बाजूने फॅन दिलेला असतो. त्याचे छिद्र मोठे असल्यास सर्वसाधारणपणे एक ते दिड तास सहजपणे पुरेल इतक्या प्रमाणात प्राणवायू उपलब्ध होऊ शकतो. पूर्णपणे बंद असलेल्या लिफ्टमध्ये मात्र प्राणवायूची समस्या निर्माण होऊ शकते. त्यामुळे अशा लिफ्टमध्ये चढण्यापूर्वी त्यात बॅटरी बॅकअप आहे याची खात्री करून घेणे गरजेचे आहे.

❖ **लिफ्ट बंद पडण्याची कारणे** :-

- विजपुरवठा खंडित होणे
- अधिक काळापर्यंत लिफ्टची देखभाल, दुरुस्ती न होणे,
- लिफ्टच्या पुलिंग केबलमध्ये बिघाड होणे
- क्षमतेपेक्षा जास्त लोक लिफ्टमध्ये असणे
- लिफ्टच्या अंतर्गत सर्किटमध्ये बिघाड होणे.

❖ **लिफ्टचे प्रकार** :-

- **पॅसेंजर लिफ्ट** :- अपार्टमेंट, व्यवसायिक संकुलात या लिफ्ट असतात. यात पाच ते दहा व्यक्ती जाऊ शकतात.
- **ग्लास लिफ्ट** :- या लिफ्टच्या एका बाजूला काच असतो.
- **हॉस्पिटल लिफ्ट** :- यात रुग्णाचे पूर्ण स्ट्रेचर आणि इतर पाच ते दहा जण जातील अशी व्यवस्था असते.
- **गुड्स लिफ्ट** :- यात अवजड साहित्य वाहून नेले जाते.